

Súd: Okresný súd Prievidza
Spisová značka: 11P/8/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3824200472
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 06. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ľudmila Škvaridlová
ECLI: ECLI:SK:OSPD:2024:3824200472.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prievidza samosudkyňou JUDr. Ľudmilou Škvaridlovou vo veci starostlivosti o maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX a maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, obe deti t. č. bytom C. D. E. – E. C., D. XXX/XX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza, deti F. B., nar. X.XX.XXXX, bytom C. D. E. – E. C., D. XXX/XX a E. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom H. XXX/XX, F. H., t. č. bytom I. D. XXX, J. K. C., L. M. o zvýšenie výživného takto

rozhodol:

I. M e n í rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P 281/2009 zo dňa 14. augusta 2009 v časti vyživovacej povinnosti tak, že z v y š u j e vyživovaciu povinnosť otca E. G., nar. XX.X.XXXX na maloletú A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 75 eur mesačne na sumu 120 eur mesačne a na maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX zo sumy 75 eur mesačne na sumu 100 eur mesačne, ktoré výživné je otec p o v i n n ý platiť matke F. B., nar. X.XX.XXXX, najneskôr do 10-teho dňa v tom-ktorom mesiaci vopred na účet číslo: N. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, s účinnosťou od mesiaca februára 2024.

II. Zameškané výživné za mesiace február 2024, marec 2024, apríl 2024 a máj 2024 na maloletú A. vo výške 180 eur a maloletého A. vo výške 100 eur je otec p o v i n n ý splácať v mesačných splátkach po 20 eur spolu s bežným výživným, nasledujúci mesiac po právoplatnosti tohto rozsudku až do úplného zaplatenia, pričom pri nezaplatení jednej splátky sa stáva splatný celý dlh.

III. Žiaden z účastníkov n e m á právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Navrhovateľka, matka maloletých detí podaním zo dňa 23.1.2024 žiadala zvýšiť výživné na maloletú A. na sumu 150 eur mesačne a maloletého A. na sumu 150 eur mesačne, dňom podania návrhu. Návrh na zvýšenie výživného odôvodnila tým, že vyživovacia povinnosť otca bola naposledy určená rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P 281/2009 zo dňa 14.8.2009 sumou na každé dieťa 75 eur a maloleté deti boli zverené do jej osobnej starostlivosti. Ďalej uviedla, že otec si neplní vyživovaciu povinnosť, s deťmi sa nestretáva, neprispieva nad rámec určeného výživného.

2. K návrhu na zvýšenie výživného predložila rozsudok Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P 281/2009.

3. Otec maloletých detí návrh prevzal dňa 22. apríla 2024, v emailovom podaní zo dňa 2. mája 2024 uviedol, že platí obedy na dve deti vo výške 1.270 Kč mesačne, benzín do práce 2.000 Kč, lieky pre seba a syna okolo 1.000 Kč jedenkrát za tri mesiace. Otec uviedol, že dlhodobo žije v Českej republike v Ústí nad Labem.

4. Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom účastníkov konania, oboznámil listinné dôkazy – návrh č.l. 1, rozsudok OS Prievidza č.l. 4, oznámenie Sociálnej poisťovne, pobočka Topoľčany č.l. 29, 30, oznámenie obce č.l. 31, mzda matky č.l. 32-35, oznámenie ORPZ SR partizánske č.l.36-37, oznámenie sociálnej poisťovne č.l. 38, oznámenie úradu práce Partizánske č.l. 39, listy vlastníctva č.l. 48 -60, listiny predložené matkou č.l. 61, rodné listy detí č.l. 62-63, platby výživného za rok 2023 č.l. 64 - 71, trestný rozkaz č.l. 73 sp. zn. 1T 2/2021, obžaloba č.l. 75 - 78, inkasné lístky č.l. 79 - 84 za rok 2023, poštové poukážky – platby na maloletého A. č.l. 85-86, náhradné výživné č.l. 87 – 88, poštové poukážky – platba č.l. 89-92, mzda matky č.l. 98-99, zväzok listín – pokladničné doklady č.l. 100, listy vlastníctva matky č.l. 102-117, 120-121, správa kol. opatrovníka č.l. 126- 128, vyjadrenie otca č.l. 134 emailovou poštou, platby č.l. 137 – 138 a listiny predložené na pojednávaní otcom detí – mzdový list, platby - výživné zaslané za mesiac január 2024, marec 2024, máj 2024, apríl 2024, evidenčný list o nájmomnom, oznámenie o zvýšení príspevku na bývanie priateľky otca, lekárska správa - oznámenie o hospitalizácii 5.8.2024 na neurochirurgickej klinike Ústí nad Labem na hospitalizáciu, predoperačné vyšetrenie, ktoré sa vracia po nadiktované obsahu listiny späť otcovi detí, ambulatná správa z 31.5.2024 o neurologickom vyšetrení na klinike v Ústí nad Labem, ktoré sa tiež vracajú otcovi detí späť a zistil tento skutkový stav:

5. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza zo dňa 14. augusta 2009 sp. zn. 13P 281/2009 súd schválil uzavretú rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej maloletá A. B. a maloletý A. B. zostali aj naďalej v osobnej starostlivosti matky a otec E. G. sa zaviazal platiť na výživu maloletého A. a maloletej A. na každé dieťa sumou 75 eur s účinnosťou od 1.5.2009, ktoré sa zaviazal platiť k rukám matky, mesačne vždy najneskôr do 10-ťeho dňa v mesiaci.

Nedoplatky na výživnom za obdobie od 1.5.2009 do 31.8.2009 vo výške na každé dieťa 300 eur sa zaviazal splácať mesačne v splátkach po 30 eur spolu s bežným výživným, pričom prvú splátku uhradí počnúc právoplatnosťou rozsudku.

Toto rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 24.8.2009 a neobsahuje odôvodnenie, nakoľko účastníci konania sa po vyhlásení rozsudku a jeho stručnom zdôvodnení vzdali práva podať voči nemu odvolanie, čo potvrdili svojím podpisom do zápisnice.

6. Z výsluchu matky maloletých detí súd zistil, že návrh na zvýšenie výživného podala po 15-tich rokoch, lebo nevedela adresu otca detí. Z dôvodu, že ceny išli hore, náklady na výživu sa zvýšili, žiada, aby súd zvýšil výživné na obe maloleté deti. Otec si neplní pravidelne vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, platí nepravidelne. V roku 2024 zaplatil len raz výživné. Teraz na výživu prispel sumou 47 eur. Matka maloletých detí má dve vyživovacie povinnosti, je slobodná a býva s deťmi sama. S otcom maloletých detí nie je v telefonickom ani inom kontakte a svoje deti nikdy nevidel.

Maloletá A. je žiačkou základnej školy a teraz končí 9.ročník. Maloletý syn je žiakom 8.ročníka Špeciálnej školy v Prievidzi a vzhľadom k tomu, že ide o špeciálnu školu, bude školu navštevovať ešte dva roky. Syna vozí do školy autom, je na ňu naviazaný, bojí sa sám cestovať autobusom, preto ho vozí autom. Zdravotný stav maloletej je dobrý a maloletý syn sa nelieči na žiadne ochorenie. Má bežné ochorenie, ako napr. chrípka. Nemá zvýšené náklady so zdravotným stavom maloletých detí. Maloleté deti nemajú žiadne mimoškolské aktivity spoplatnené.

Matka poberá rodinný prídavok na každé dieťa 60 eur, daňový bonus poberá, nevedela uviesť, v akej výške. Býva v nájmomnom 2-izbovom byte. Exekúcie, pôžičky, ani úvery nemá. Nemá žiadneho priateľa. Matka poberá náhradné výživné v rôznych výškach, predložila platby z úradu práce na sumu 270 eur, 230 eur a 230 eur opakovane. Náhradné výživné poberá na obe maloleté deti.

Matka platí obedy maloletému v priemere 60 eur až 90 eur mesačne. Stravu za maloletú platí v škole štát. Matka pracuje ako opatrovatelka, je zamestnancom Obce Lehota pod Vtáčnikom. Jej príjem za tento výkon je mesačne v priemere 700 eur.

Po ukončení základnej školy maloletá nastúpi na Strednú zdravotnú školu do Trenčína, kde bude mať náklady – internát, strava a cestovné.

7. Z výsluchu otca maloletých detí súd zistil, že pracuje v stavebnej firme v Ústí nad Labem, kde pracuje a žije s rodinou asi 5 rokov. Jeho priemerný mesačný zárobok činí okolo 22.000 Kč. Býva v nájmomnom byte s priateľkou a s dvomi maloletými deťmi vo veku 8 a 9 rokov, ktoré činí 15.000 Kč. Jeho priateľka

nepracuje, stará sa o ich syna, ktorý je autista. Plní si vyživovaciu povinnosť voči maloletým deťom, ktorých matka je navrhovateľka, ale nie v rovnakej výške a pravidelne. Priateľka toto výživné posielala poštovou poukážkou matke detí. V roku 2024 každý mesiac plní vyživovaciu povinnosť.

Z predloženého mzdového listu za rok 2023 vyplýva, že čistá mzda otca je v priemere 21.000 Kč za posledných 12 mesiacov. Z listín označené ako odoslanie peňazí vyplýva, že 10.1.2024 odoslal 1.200 Kč, v marci 2024 čiastku 2.000 Kč, v máji 2024 čiastku 1.200 Kč a apríl 2024 čiastku 1.500 Kč.

Z evidenčného nájomného listu vyplýva, že nájom činí 13.000 Kč a z oznámenia o zvýšení dávky partnerky vyplýva, že partnerka E. O. mala zvýšenú dávku na sumu 7.723 Kč.

Mzda u otca maloletých detí 21.000 Kč predstavuje 850,50 eur, inkaso 13.000 Kč predstavuje 526,50 eur, príspevok partnerky 7.723 Kč, sociálna dávka na bývanie 312,78 eur, výživné máj 2024 1.200 Kč predstavuje 48,60 eur, 1.500 Kč predstavuje 60,75 eur, 2.130 Kč predstavuje 86,27 eur a 1.200 Kč predstavuje 48,60 eur. (Súd na pojednávaní prepočítal Kč na eurá, t. j. ku dňu 4.6.2024).

Otec maloletých detí ďalej uviedol, že pred štyrmi rokmi utrpel mozgovú príhodu, lieči sa na neurológií, operovali mu cievu a ide na zákrok do nemocnice dňa 5.8.2024 na neurológiu. Zatiaľ nemá nárok na starobný dôchodok.

Otec v podstate súhlasil so zvýšením výživného, ale nevedel uviesť sumu. Navrhol, aby si matka zriadila účet na zaslanie finančných prostriedkov, kde by posielal výživné na obe maloleté deti, aby bol celý proces posielania výživného zjednodušený. Má zvýšené náklady so synom, ktorého má s partnerkou, ktorý je chorý a partnerka sa o neho musí starať.

8. Kolízny opatrovník navrhol vzhľadom na pomery na strane otca zvýšiť výživné na dcéru 120 eur mesačne a na syna 100 eur mesačne, pričom je potrebné prihliadnuť na to, že dcéra nastúpi na strednú školu od septembra 2024, bude mať zvýšené náklady. Tiež zdôraznila, aby si matka zriadila účet, na ktorý jej otec vloží peniaze – výživné, ide o jednoduchší spôsob platenia výživného ako poštovou poukážkou.

9. Z predložených listín súd zistil nasledovné:

10. Sociálna poisťovňa, pobočka Topoľčany oznámila súdu, že otec maloletých detí si nepodal žiadosť o poskytnutie dávky v nezamestnanosti a nie je evidovaný ako poberateľ nemocenských dávok ani starobného dôchodku.

11. Obec Lehota pod Vtáčnikom súdu doručila mzdový list matky za rok 2023 a 2024, z ktorého vyplýva, že priemerná mesačná mzda matky za rok 2023 predstavuje 712,50 eur. Jej mzda za mesiac január 2024 predstavuje 695,51 eur.

12. ORPZ SR Prievidza, Okresný dopravný inšpektorát oznámil súdu, že matka maloletých detí je držiteľom, vlastníkom motorového vozidla a otec maloletých detí nie je evidovaný ako vlastník motorového vozidla.

13. Sociálna poisťovňa, ústredie Bratislava oznámila súdu, že otec maloletých detí nie je poberateľom dávok dôchodkového poistenia, dávok nemocenského poistenia, dávok garančného poistenia a tiež iných dávok.

14. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske uviedol vo svojom písomnom podaní, že otec nie je poberateľom pomoci v hmotnej núdzi a ani žiadnych iných dávok a príspevkov.

15. Okresný úrad Prievidza, katastrálny odbor zistil a zaslal súdu listy vlastníctva vedené na matku maloletých detí, z ktorých vyplýva, že matka je vlastníkom ornej pôdy, zastavanej plochy a nádvoría, spoluvlastníkom rodinného domu, trvalých trávnatých porastov a tiež podielovou spoluvlastníčkou pozemkov, lesných pozemkov v k. ú. C. D. E..

16. Z predložených listín (č.l. 64-71) vyplýva, že cez Western Union bolo zaslané výživné pre príjemcu peňazí a odosielateľ je označená E. O. (partnerka otca maloletých detí) s označením výživné. Dňa

22.2.2024 bola zaslaná suma 40 eur, dňa 25.9.2023 suma 40 eur, dňa 21.4.2023 suma 40 eur, dňa 28.5.2023 suma 40 eur, dňa 28.7.2023 suma 40 eur, dňa 16.8.2023 suma 40 eur, dňa 26.10.2023 suma 35 eur, dňa 18.12.2023 suma 47 eur.

17. Okresný súd Prievidza vydal dňa 20.1.2021 trestný rozkaz sp. zn. 1T 2/2021 na obvineného E. G., vtedy trvale bytom F. H., H. XXX/XX, B. D. a bol uznaný vinným, že si neplnil vyživovaciu povinnosť podľa rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P 281/2009, právoplatný dňa 24.8.2009, kedy bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí počnúc od 1.mája 2009 mesačne sumou 150 eur, najneskôr do 10-teho dňa vopred k rukám matky dieťaťa F. B. plneniu vyživovacej povinnosti sa od 1.mája 2009 do 24.augusta 2009 v Českej republike úmyselne vyhýbal tým spôsobom, že u žiadneho zamestnávateľa, u ktorého pracoval vyživovaciu povinnosť nenahlásil, pričom jeho príjem bol od 15.000 Kč do 20.000 Kč, z ktorých výživné dobrovoľne neplatil, nescudzil svoj nehnuteľný majetok v Malých Uherciach, čím ostal dlžný F. B. na výživnom sumu 20.400 eur, teda sa najmenej dva mesiace v období dvoch rokov úmyselne vyhýbal plneniu svojej vyživovacej povinnosti a za to ho súd odsúdil podľa § 207 ods.3 Trestného zákona, § 38 ods.3 cit. zákona a § 36 písm. l/ cit. zákona k trestu odňatia slobody v trvaní 24 mesiacov, ktorý trest bol podmiennečne odložený na skúšobnú dobu v trvaní 48 mesiacov podľa § 49 ods.1 písm. a/ Trestného zákona a § 50 ods. 1 cit. zákona. Zároveň podľa § 50 ods.2 Trestného zákona súd uložil povinnosť, aby v skúšobnej dobe podľa svojich schopností a možností zaplatil zameškané výživné.

18. Okresná prokuratúra Prievidza vydala dňa 8.januára 2021 obžalobu na Okresný súd Prievidza podľa § 234 ods.1 Trestného poriadku na obvineného E. G., t. č. vo výkone väzby v ÚVTOS a ÚVV Ilava, lebo si neplnil vyživovaciu povinnosť podľa rozsudku Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P 281/2009 právoplatný dňa 24.8.2009 s tým, že za obdobie od 1.mája 2009 do 24.augusta 2020 v Českej republike úmyselne sa vyhýbal tým spôsobom, že u žiadneho zamestnávateľa, u ktorého pracoval vyživovaciu povinnosť nenahlásil, ak bol nezamestnaný, nepožiadaval o sprostredkovanie zamestnania príslušné úrady v Českej republike, pracoval bez príslušnej pracovnej zmluvy a zarobil od 15.000 Kč do 20.000 Kč a dobrovoľne si výživné neplatil, nescudzil svoj nehnuteľný majetok v Malých Uherciach, čím ostal dlžný F. B. na výživnom v sume 20.400 eur, teda najmenej dva mesiace v období dvoch rokov sa úmyselne vyhýbal plneniu svojej zákonnej povinnosti vyživovať iného, čím spáchal závažnejším spôsobom konania – po dlhší čas, čím spáchal prečin zanedbania povinnej výživy podľa § 207 ods.2, ods.3 písm. b/ Trestného zákona s poukazom na § 138 písm. b/ Trestného zákona.

19. Matka predložila do súdneho spisu inkasný lístok na byt, ktorý užíva, inkasné lístky predložila za rok 2023, kde inkaso činilo 232,90 eur, 243,90 eur, 234,90 eur.

20. Z poštových poukážok (č.l.85) z roku 2023 vyplýva, že matka platila Spojenej škole internátnej pre syna A. sumu 92,60 eur, 112,60 eur, 88,82 eur, 102,30 eur, 27,80 eur, 73,25 eur, 78 eur, 73,40 eur, 74,85 eur, 62,25 eur.

21. Z predložených poštových poukážok (č.l.87-88) vyplýva, že Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza matke v roku 2023 vyplatil náhradné výživné v sume 235 eur, 270 eur, 230 eur, 230 eur a 270 eur, 230 eur, 270 eur, 230 eur, 230 eur a 270 eur.

22. Poplatok za elektrickú energiu matka platila poštovými poukážkami za rok 2023 v sume 37 eur a 47 eur.

23. Ďalšie poštové poukážky za rok 2023 preukazujú, že matka platila za maloletého Tomáša Spojenej škole internátnej Prievidza sumu 112 eur, 92,60 eur, 62,25 eur, 74,85 eur, 78 eur a 73,40 eur.

24. Za rok 2024 matka predložila poštové poukážky o platbe Spojenej škole internátnej maloletému A. v sume 27,80 eur, 73,25 eur, 88, 82 eur a 102,30 eur.

25. Matka predložila zväzok pokladničných dokladov (č.l. 100) o nákupe tovaru.

26. Okresný úrad, katastrálny odbor Partizánske oznámil súdu, že otec maloletých detí je evidovaný v katastri nehnuteľností ako spoluvlastník nehnuteľností k. ú. F. H., o čom svedčia LV č. XXX, XXX, XXX,

XXX, XXX, XXX, XXX, XXX O. XXXX. Otec je spoluvlastníkom lesných pozemkov, trvalých trávnatých porastov, ornej pôdy, ostatnej plochy.

27. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Prievidza zo dňa 4.3.2024 vyplýva, že spisovú dokumentáciu maloletých detí úrad na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately eviduje od decembra 2008 z dôvodu oznámenia NsP Bojnice o predčasne narodených dvojčiek matke F. B. a dožiadania či má matka vytvorené vhodné podmienky pre maloleté deti v domácom prostredí.

V máji 2009 bol podaný návrh na zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti a určenie výživného. Rozsudkom Okresného súdu Prievidza č. k. 13P/281/2009- 14 zo dňa 14. augusta 2009 maloleté deti boli na základe rodičovskej dohody zverené do osobnej starostlivosti matky, otec maloletých detí bol zaviazaný platením výživného v sume 75 eur mesačne na každé dieťa.

S matkou maloletých detí bol vykonaný pohovor na oddelení sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately dňa 23.02.2024.

Matka uviedla, že trvá na podanom návrhu o zvýšenie výživného zo 75 eur mesačne na 150 eur mesačne na maloletú A. a na maloletého A. zo 75 eur mesačne na 150 eur mesačne. Deti dospievajú, zvýšili sa celkové životné náklady. Nekomunikuje s rodinou, je sama na starostlivosť o maloleté deti. Maloletá A. pôjde na strednú školu, má záujem študovať na Zdravotnej škole v Trenčíne odbor zubný asistent. Uviedla, že maloleťmu A. uhrádza školné, navštevuje Špeciálnu spojenú internátnu školu v Prievidzi. Otec nejaví záujem o maloleté deti, nikdy ich nevidel, nestretol sa s nimi.

Ku svojim pomerom matka uviedla, že žije s maloletými deťmi v 4-izbovom rodinnom dome po starých rodičoch, kde má maloletá A. vlastnú izbu. Maloletý A. je v týždni na internáte a v dome zdieľa izbu s matkou. Pracuje ako opatrovateľka v obci Lehota pod Vtáčnikom. Poberá prídavok na dieťa na dve nezaopatrené deti.

O maloletej A. uviedla, že je zdravá, prekonáva bežné ochorenia, ošetrojúcou lekárkou je MUDr. Takáčová. Navštevuje 9. ročník Základnej školy v Lehote pod Vtáčnikom, kde sa jej darí veľmi dobre, vo voľnom čase pečie a varí.

Maloletý A. navštevuje 8. ročník špeciálnej internátnej školy, kde sa mu darí dobre, baví ho práca okolo domu, pomáha s drevom na zimu. Vyžaduje si matkinu prítomnosť, nechce zostávať osamote.

Pohovor s maloleťou A. bol vykonaný dňa 23.02.2024. Uviedla, že vie prečo prišla, matka žiada o zvýšenie výživného. Aktuálne má jarné prázdniny, chodí do 9. ročníka. Prihlášku na strednú školu zaslala na odbor zubného asistenta a praktickú sestru, chcela by pracovať v zdravotníctve. Vo voľnom čase rada pečie, varí, chodí na hádzanú do Partizánskeho, tréningy má 3x do týždňa, s čím má spojené náklady na cestovné. Finančne to zvládajú, ale je to na hrane. Keď chce niečo nové zarobí si peniaze, pomáha ujsi s faktúrami. V lete sa chystá na brigádu, môže ísť pracovať do reštaurácie, ktorá je v blízkosti domu.

Pohovor s maloleťm A. bol vykonaný dňa 23.02.2024. Uviedol, že vie prečo prišiel, matka žiada o zvýšenie výživného. Má jarné prázdniny, v škole a na internáte sa má dobre. Pomáha matke, má rád poľnohospodársku techniku. Číta o traktoroch, pozerá rád farmárske revue, kde sa zúčastnil súťaže a vyhral s vyrobeným traktorom cenu.

Pomery na strane otca sa nepodarilo doposiaľ zistiť.

Z rozhovoru s matkou vyplynulo, že matka trvá na zvýšení výživného. Od poslednej úpravy výživného v auguste 2009 stúpili odôvodnené náklady maloletých detí. Zvýšenie výživného je v záujme maloletých detí.

28. Zo správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Partizánske zo dňa 19.3.2024 vyplynulo, že zo strany orgánu sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately bol realizovaný výkon terénnej sociálnej práce na adrese F. H., H. XXX/XX, pričom bolo zistené, že E. G. sa dlhodobo zdržiava mimo územia Slovenskej republiky.

29. Podľa oznámenia ORPZ SR, OO PZ SR Partizánske, otec maloletých detí, trvale bytom F. H., H. XXX/XX sa v mieste trvalého bydliska nezdržiava a nepodarilo sa zistiť ani jeho pobyt.

30. Podľa zistení Polície Českej republiky v Ústí nad Labem, otec maloletých detí je rozvedený, bytom I. D. XXX, J. K. C. – F..

31. Z predložených listinných dôkazov predložených otcom maloletých detí súd zistil, že dňa 10.1.2024 bola odoslaná platba 1.200 Kč E. O. (partnerka otca maloletých detí) na Slovensko, dňa 20.3.2024 odoslaná platba 2.130 Kč, dňa 22.4.2024 odoslaná platba 1.500 Kč, dňa 22.5.2024 odoslaná platba 1.200 Kč.

32. Podľa evidenčného listu bytu č. 6 v Ústí nad Labem užívajú nájomca E. O. a spolubývajúci je P. O. a O. O., nájomné činí mesačne 7.300 Kč a celkom k úhrade mesačne aj s prevádzkovými nákladmi inkaso činí 13.000 Kč.

33. Úrad práce Českej republiky - Krajská pobočka v ústí nad Labem oznámila listom zo dňa 24.5.2024 E. O., zvýšenú výšku štátnej dávky sociálnej podpory, ide o zvýšený príspevok na bývanie zo sumy 6.471 Kč na sumu 7.723 Kč od 1.4.2024. Spolu s účastníkom konania je E. O., deti P. O., nar. XX.X.XXXX, O. O., nar. XX.XX.XXXX a E. G., nar. XX.X.XXXX. Súčasťou tohto oznámenia sú aj náklady na bývanie a spôsob výpočtu.

34. Z listín založených v súdnom spise (č.l.64-70, č.l. 137-138 a č.l. 149-152) vyplynuli platby (výživné otca na maloleté deti) za obdobie apríl 2023, máj 2023, jún 2023, júl 2023, august 2023, september 2023, október 2023, november 2023, december 2023, január 2024, marec 2024, apríl 2024 a máj 2024.

35. Zo mzdového listu otca maloletých detí za obdobie apríl 2023, máj 2023, jún 2023, júl 2023, august 2023, september 2023, október 2023, november 2023, december 2023, január 2024 a február 2024 vyplýva, že jeho priemerný zárobok je v priemere 21.702 Kč (t. j. 869,17 eur).

36. Súd zhodnotením skutkového stavu dospel k záveru, že návrh matky maloletých detí je podaný dôvodne.

36. Podľa § 62 ods.1 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

37. Podľa § 62 ods.2 cit. zákona, obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

38. Podľa § 62 ods. 3 cit. zákona, každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

39. Podľa § 62 ods. 4 cit. zákona, pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

40. Podľa § 62 ods. 5 cit. zákona, výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

41. Podľa § 65 ods.1 cit. zákona, ak rodičia maloletého dieťaťa spolu nežijú, súd upraví rozsah ich vyživovacej povinnosti alebo schválí ich dohodu o výške výživného.

42. Podľa § 75 ods. 1 cit. zákona, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

43. Podľa § 75 ods. 2 cit. zákona, výživné nemožno priznať, ak by to bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa

44. Podľa § 78 ods. 1 cit. zákona, dohody a súdne rozhodnutia o výživnom možno zmeniť, ak sa zmenia pomery. Okrem výživného pre maloleté dieťa je zmena alebo zrušenie výživného možné len na návrh

45. Podľa § 78 ods.3 cit. zákona, pri zmene pomerov sa vždy prihliadne na vývoj životných nákladov.

46. Pokiaľ dôjde k zmene pomerov, môže súd rozhodnutie podľa Civilného sporového poriadku meniť aplikujúc § 78 Zákona o rodine. Hmotnoprávnou podmienkou, aby súd mohol o veci opakovane rozhodnúť je teda zmena pomerov, musí ísť o podstatnú zmenu pomerov, pričom súd musí prihliadnúť ku všetkým skutočnostiam, ktoré by mohli odôvodniť zmenu výživného. Avšak len vtedy môžu byť tieto okolnosti dôvodom na zmenu vyživovacej povinnosti, keď sa závažnejším spôsobom prejavia v pomeroch účastníkov v porovnaní s ich pomermi v čase vyhlásenia predchádzajúceho rozsudku. Nestačí len úvaha súdu o tom, že je doterajšie výživné neprímerané. Zmena pomerov môže byť odôvodnená buď subjektívne - okolnosťami na strane povinného, resp. okolnosťami na strane oprávneného alebo objektívne - vývojom životných nákladov podľa § 78 ods.3 Zákona o rodine. Na strane povinného môže byť takouto zmenou strata zamestnania, vtedy súd je povinný skúmať príčiny straty zamestnania, dlhodobá práceneschopnosť, vznik novej vyživovacej povinnosti, zhoršenie majetkových pomerov a iné. Na strane oprávneného sú takými okolnosťami, napr. nadobudnutie čiastočnej alebo úplnej schopnosti živiť sa sám, zmena potrieb - u školou povinných detí, zväčša prechod na iný stupeň školskej dochádzky, zmena majetkových pomerov a podobne. Až v prípade, ak má súd preukázané, že sa pomery účastníkov zmenili, môže rozhodnúť o zmene výšky vyživovacej povinnosti.

V § 78 ods.3 Zákona o rodine je obsiahnutá „valorizačná klauzula“, jej znenie umožňuje súdu, aby v prípade, ak rozhoduje o zmene pomerov, zohľadnil aj zmenu výšky (vývoj) životných nákladov. Výška životných nákladov je zrejmá, napr. z cien spotrebného koša, z miery inflácie, resp. iných ekonomických ukazovateľov. Keďže sa na vývoj životných nákladov podľa Zákona o rodine musí prihliadať pri zmene pomerov, možno vyvodiť, že vývoj životných nákladov je objektívna okolnosť, ktorá aj sama o sebe odôvodňuje zmeny výšky výživného.

47. Naposledy bola upravovaná vyživovacia povinnosť otca na maloleté deti rozsudkom Okresného súdu Prievidza sp. zn. 13P 281/2009 zo dňa 14.8.2009, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 24.8.2009.

Súd schválil uzavretú rodičovskú dohodu, v zmysle ktorej maloleté deti A. a A. B. (dvojičky) zostali aj naďalej v osobnej starostlivosti matky, otec sa zaviazal platiť na výživu maloletých detí na každé dieťa sumou 75 eur mesačne s účinnosťou od 1.5.2009, ktoré výživné sa otec zaviazal platiť k rukám matky, vždy do 10-teho dňa v mesiaci vždy vopred.

Rozsudok neobsahuje odôvodnenie, lebo účastníci konania sa vzdali práva podať voči nemu odvolanie, čo potvrdili svojimi podpismi do súdnej zápisnice.

Z obsahu spisu vyplýva, že v čase skoršieho rozhodnutia otec pracoval od 1.4.2009 do 16.6.2009 a jeho hrubá mzda činila 10.000 Kč, čistá mzda 8.900 Kč. Matka bola poberateľkou rodičovského príspevku vo výške 158,67 eur, dávky v hmotnej núdzi 12,95 eur a poberala prídavok na deti 42,50 eur.

Od poslednej úpravy výživného uplynulo 15 rokov, kedy kvalitatívne došlo k zmene pomerov od posledného súdneho rozhodnutia z dôvodov veľkého nárastu cien základných životných potrieb, došlo k zmene aj na strane maloletých detí, ktoré sú o 15 rokov staršie a ich náklady na výživu sú vyššie.

Maloletá A. navštevuje základnú školu 9. ročník, tento školský rok končí povinnú školskú dochádzku a bude študentkou Strednej zdravotnej školy v Trenčíne, kde bude mať zvýšené náklady. Maloletý A. je žiakom 8.ročníka Spojenej základnej školy v Prievidzi, matka sa maloletému musí viac venovať, vozí ho do školy, pretože maloletý sa bojí. Ide o špeciálnu školu, preto bude chodiť do základnej školy o dva roky dlhšie. Obe deti sú v podstate zdravé, matka nemá zvýšené náklady čo sa týka zdravotného stavu a deti nemajú žiadne mimoškolské aktivity. Náklady na výživu maloletých detí súvisia s nákupom oblečenia, obuvi, školských potrieb, cestovného, stravy a iné. Okrem pravidelných mesačných nákladov, ako poplatok spojenej základnej školy od 80 eur do 100 eur mesačne, cestovné Lehota pod Vtáčnikom – Prievidza a späť sú to aj iné náklady.

Matka býva s maloletými deťmi sama v 2-izbovom byte a všetky náklady spojené s užívaním bytu hradí sama. Poberá náhradné výživné, nakoľko otec maloletých detí pravidelne výživné neplatí. V roku 2024 si plnil vyživovaciu povinnosť pravidelne, o čom súdu predložil doklady o zaplatení výživného dňa 10.1.2024 sumu 1.200 Kč (47,24 eur), dňa 20.3.2024 sumu 2.130 Kč (76,46 eur), 22.4.2024 sumu 1.500 Kč (57,47 eur), dňa 22.5.2024 sumu 1.200 Kč (47,24 eur) a dňa 17.4.2024 sumu 1.143 Kč (40 eur). Otec výživné posielal cez Western Union, ale v priebehu konania matka poskytla otcovi číslo účtu, kde bude výživné uhrádzať, nakoľko s takouto formou úhrady výživného bol problém.

Súd musí prihliadnúť pri zvýšení výživného nielen na pravidelné mesačné náklady na maloleté deti, ale aj na náklady spojené s bývaním, ktoré uhrádza matka sama, pretože nemá podľa jej vyjadrenia priateľa a nikto jej finančne nepomáha. Všetky náklady na výživu zabezpečuje matka zo svojho príjmu opatrovateľky v obci Lehota pod Vtáčnikom, ktorý v priemere činí 700 eur mesačne. Okrem rodinných

prídavkov 120 eur mesačne, matka nevedela uviesť výšku daňového bonusu, ktorý poberá, poberá aj náhradné výživné už niekoľko rokov. Matka má len dve vyživovacie povinnosti.

Zmena pomerov u maloletých detí nastala tým, že došlo k zvýšeniu životných nákladov, maloleté deti sú o 15 rokov staršie, ich náklady na výživu sa zvýšili, maloletá A. pôjde na strednú školu od septembra 2024, čím sa zvýšia náklady na jej výživu a rovnako aj u maloletého A. došlo k zvýšeniu životných nákladov. Súd pri zvýšení výživného prihliadol aj na valorizačnú klauzulu upravenú v § 78 ods.3 Zákona o rodine.

Otec má ďalšie dve vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, ktoré má s partnerkou v Českej republike, kde žije viac ako 5 rokov. O maloletého syna vo veku 6 rokov sa stará jeho partnerka, lebo syn je autista. Poberá príspevok, resp. sociálne dávky na bývanie vo výške 7.723 Kč (312,78 eur), inkaso mesačne činí 13.000 Kč, čo predstavuje 526,50 eur. Na maloletého sú podľa otca zvýšené náklady na výživu z dôvodu jeho zdravotného stavu, pretože partnerka sa nemôže kvôli zdravotnému stavu syna zamestnať. Otec má teda štyri vyživovacie povinnosti voči maloletým deťom, preto súd musel prihliadnúť na ďalšie dve vyživovacie povinnosti otca v Českej republike.

Z predložených lekárskeho správ a z výpovede otca vyplynulo, že utrpel mozgovú príhodu, čo bolo zjavné aj z jeho, nie vždy zrozumiteľnej reči pri výsluchu na pojednávaní. Má sa podrobiť ďalšiemu zákroku v nemocnici v Českej republike dňa 5.8.2024, pričom jeho zdravotný stav nie je dobrý.

Otec súhlasil so zvýšením výživného, nevedel uviesť sumu, pretože jeho mzda činí 21.000 Kč (850,50 eur), z čoho uhrádza nájomné 526,50 eur a iné náklady.

Súd pri zvýšení výživného prihliadol na ďalšie dve vyživovacie povinnosti otca, ktoré má s partnerkou v Českej republike, tiež prihliadol na zdravotný stav otca maloletých detí, ktorý sa podrobí zákroku v auguste 2024, nemá ešte nárok na starobný dôchodok, preto jeho mesačným príjmom je len mzda v priemere vo výške 21.000 Kč (850,50 eur).

Keď súd porovnal pomery na strane otca v čase skoršieho rozhodnutia, otec je na tom finančne lepšie, ale má ďalšie dve vyživovacie povinnosti a od poslednej úpravy prešlo 15 rokov, teda už aj časový faktor je dôvodom na zvýšenie výživného.

Súd dospel k záveru, že je v schopnostiach a možnostiach otca platiť na výživu maloletých detí sumou 120 eur na maloletú A., kde súd zohľadnil aj to, že maloletá A. bude od septembra 2024 študentkou strednej školy v Trenčíne, kde bude mať zvýšené náklady na výživu a na maloletého A. na sumu 100 eur mesačne, nakoľko je mladší a bude ešte dva roky žiakom základnej školy.

Nie je možné zvýšiť výživné tak, ako žiadala matka maloletých detí z dôvodov uvedených vyššie. Otec si plní vyživovaciu povinnosť, v roku 2024 si ju plnil pravidelne, ale v rôznych výškach, čo preukázané v konaní bolo.

Vyživovacia povinnosť je zákonná vyživovacia povinnosť, ktorú sú povinní rodičia plniť až dovtedy, pokiaľ deti nie sú schopné sa samostatne živiť. Obe deti sú odkázané na výživu svojich rodičov, pričom matka zabezpečuje ich výživu osobnou starostlivosťou, zabezpečuje ju aj materiálne, pričom jediným príjmom matky je mzda 700 eur, rodinný prídavok 120 eur, daňový bonus.

Účinnosť zvýšenia výživného súd určil od februára 2024.

Za obdobie február, marec, apríl, máj 2024, kedy súd vo veci rozhodol vznikol nedoplatok na výživnom na maloletú A. v sume 180 eur (4 mesiace x 45 eur) a na maloletého A. vo výške 100 eur (4 mesiace x 25 eur), ktoré súd povolil otcovi splácať v mesačných splátkach vo výške 20 eur spolu s bežným výživným, pod stratou výhody splátok.

48. O trovách konania rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom Okresného súdu Prievidza na odvolací súd - súd II. inštancie, písomne v troch vyhotoveniach (§ 355 ods. 1 CSP v spojení s § 362 ods.1 CSP).

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh) (§ 363 CSP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia alebo návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného predpisu.